

FRANCISCI
SOLSONAE
I. VTRIVSQUE
PROFESSORIS
ACUTISSIMI.
NOTARIIQVE
PUBLICI,

Lucerna Laudemiorum,

*Omnia emphyteuseos
Iura comple-
tens.*

*

LUGDVNI.
APVD IOANNEM
CORDIOLAM.
Cum prelogio Regis.
1556.

PRO O E M I V M.

VONIAM rerum emphyteuticarum renouationes, quas aliter
in hac Civitate capibreuationes dicimus, non parum in praesentiarum
frequentantur, in quarum prosecutione multi aperiuntur casus, ex qui-
bus Laudemium tertium, seu Foriscapum dominis allodialibus, pro
quibus tenetur, sohi debent, & super ipsorum exactione, & faticarum
inde resultantium, siue iuris retinendi vnu, si plures sunt domini, succe-
sive vnu post aliud, quam plurimae oriuntur lites, & cōtrouersiae qui-
bus omnino est obuiandum, ut est text. in clement. j. de concessio. p̄ra-
bend. & in l. iiij. ff. de aliena. iudi. mutan. causa §. fina, & in cap. nonnulli §. cum autem lites.
extra de rescip. & in clemen. ad compescendas. de sequentia. possesio. & fructuum. &
in cap. j. de appella. lib. vij. & Bald. in rubri. de novo codice compon. Ideo cum iam super
modo procedendi in ipsis Capibreuationibus, siue renouationibus, & de formis oppor-
tunis in eis faciendis, & de aliquibus questionibus inde resultantibus ad iussum, & man-
data Reuerendissimi domini Michaelis Preuig. Dei & Apostolica sedis gratia Eluensis
Episcopi, in Pontificia & Cæsarea Jurisprudentia Doctoris meritissimi libellum edide-
rim, quem stylum Capibreuandi appellauit, cui infra scripta connexa esse deherent cum
illorum sint appenditia socia seu cohaerentia, quæ tunc propter temporis angustiam adde-
re non potui: ne igitur abinde in prædictis Laudemj. tertij, & Foriscapij. exigendis, &
diuidendis: & in ipsis faticis vtendis aliquis, aliter quam rei veritas expostulat vestetur,
& proinde multorum iura tuboerantur occasionem sumpli formandi quatuor principa-
les questiones, & eas in quantum ab Altissimo datum est mibi declarandi, tam ex ijs, quæ
à meis præceptoribus dīdici practicam, & ab aliis practicari vidi, quam etiā ijs, quæ apud
diuersos Doctores legi, non tamen gloria seu ostentationis cupiditate, cuius cupidi esse
non debemus, iuxta sententiam Apostoli ad Galatas cap. vij. quia exemplo illius excellen-
tis Romani Scipionis Africani, ut referi Lucianus in Dialogo de præstantia, quem Sci-
pio appellauit, semper esse, quam videri malui. Sed potius plurimis questionibus obuiare
desyderans, et in publicam utilitatem aliquid pro mei ingentili facultate afferre perop̄rāns
excitandique gratia, & mouendi aliquem ad huiusmodi materiam, qua per omnium ma-
nus satis tamen obscurè quotidie versatur radicitus scribendam. Scio enim quosdam esse
in tute adeò peritiores, quos postquam proximalis dilectio, & fraterna charitas ad alios
instruendos hucusque non mouit, vellem eos ijs scriptis excitare. His accedunt nonnullorum
amicorum meorū non vulgares preces, quibus haec & multò maiora debeo, quos
ut habetur Ecclesiast. iiiij. sicut nos metip̄los diligere debemus, cō maximē, quia amico fi-
deli nulla est comparatio: in quibus, & non in auro & argento, veras hominum diuitias
esse putabat idem Scipio Africanus ob quorum amicorum preces deuictus hanc Laude-
miorum & faticarum inethigiatam materiam ab aliquo, quod viderim hucusque odira-
tē minime tactam per agrandam assumpti eam, in quatuor principalibus questionibus
complectens, in quibus declarandis, quia nodosæ sunt, cūm aliud sit in allodijs latcalibus,
& aliud in allodijs ecclasiasticis, & in ecclasiasticis aliud in prædijs urbanis, & aliud in præ-
dijs rusticis, & aliud in prædijs existentibus in ciuitate, & suburbis proximis, & ciuitati
immediatē contiguis, & aliud in hortis, & vineo, & in dictis hortis, & vineo aliud in ci-
uitibus, & habitatoribus Barcinonæ, & aliud in forensibus & extraneis, & in dictis locis:
aliud in venditionibus, & aliud in concessionibus in emphyteusum, & aliud in specialibus
obligationibus seu impignorationibus, & aliud in titulis lucrativis. Si rem aliter, quam se
habet scripturam, aut forsan indecenti, & nō composite sermone rem adducam, aut aliter
quomodounque errauerim, cūm vix sit quicquam tam facile, quod ad plenum intelligat
homo, comprehendatque ad liquidum humillime vnumquaque. fraterno amore de-
precor, non quod in me, à flagellis abstineat. Sed quod illa mitius infligat, nec m. vi inquit
Imperator Iustinianus in l. ij. C. de veteri iure enucleando, in §. si quid in tanta, hominum
est errare, & Cicero in libro de fine bono. & malo. ingenuè fateitur, quod falli possumus:

FRANCISCI SOLSO NAE I. V. PROFESSORIS CLARISSIMI NOTARIIQVE PUBLICI BARCINO.

LAVDEMIORVM

LUCERNA.

*

Summa Capita.

- 1. Præmittendorum usq; et uicilias.
- 2. Bonorum partitio.
- 3. Allodij de jure multiplex, et illi. 4. 9. Et i.c.
- 5. Allodialis dominus quis.
- 6. Pecunia, emphyteutice aut bona, quae alienabilis.
- 7. Alienationi consensientis domini officium, et contra eius.
- 8. Emphyteuticoram bonorum genera, et differentie.
- 9. Allodiumem dñsio de quibus fieri intelligere debet.
- 10. Prædicti uicem plures possunt esse domini: et qui accipiendū.
- 11. Plures qui interpretandi.
- 12. Vasalli plures Barcino, et se posse.
- 13. Urbane prædia que.
- 14. L. Urbane ff. de herb. sign. explicari et declarari.
- 15. Seruitutum prædialium species definite.
- 16. Urbatorum, ruricorumque prædiorum laudemia uaria solui.
- 17. Emphyteusi alienata laudemium deberi et cui, et quoniam. 11. Et 12.
- 18. Laudemij appellatio multiplex.
- 19. Laudemium quando non soluendum.
- 20. Laudemij soluendi consuetudo seruanda.
- 21. Alienatio in solituim laudemij qui accipienda.
- 22. Tempus modicum.
- 23. Alienare in modicum tempus quoisque licet.
- Verius nu. 18.
- 24. Laudemium ex temporali elicitatione deberi qui intellegantur.
- 25. Alienatio que ex quando dici nequeat eiusque rei efficitur.
- 26. Gabella ex quo contractu soluenda.
- 27. Laudemiam ex uenditione ad titulum debeti.
- 28. Laudemium soluit nōs cōptor, Barcuso, uenditor, 34. et in quibus cōstulit, 35.

VNC VN
processum aggrediens Deo opumo maximo adiuuante, apud quem (ut habetur Matthæi decimo) omnia possibilia sunt, & eius beatissima matre

semper virgine, quæ teste diuo Bernardo in sermone de eius Natiuitate, si p̄e à nobis pulsata fuerit, & benignè inuocata numquām deerit. Exemplo Iurisconsulti Tertullani in l. proponebatur, in ver. quibus ita præmisit. ff. de castren. peculio. & in sequendo doctrinam subtilissimi domini Bald. in præludij feudorum, in ver. tractatus noster. vbi dicit q d non statim in messem iniiciendę sunt manus: Sed t̄ quædam esse facienda præludia, veluti (vt sentio) connexarum materiarum distinctiones terminorum, & vocabulorum distinctiones generalem quan dam & compendiosam totius materiae de qua agitur, declarationē & similia. Quia præfationes huiusmodi, vt eleganter voluit Caius in l.j. ff. de orig. iur. ad lectionē proposita materiæ libentius perducunt, et preparatoria præmitti debent, vt in d.l.j. ff. de orig. iur. & in l. ordinarij. C. de rei vē dic. & tenet Ias. in rubr. C. de edend. ideo

2 ego præmitto hic, quod d. alia t̄ sunt bona feudalia & emphyteuticaria, & alia sunt bona allodialia. Bona autem allodialia, sunt bona mea propria, quia propriè dicuntur bona mea, quia t̄ allodium est proprium alicuius patrimonium, quod à nemine alio tenetur, nec recognoscitur, nisi à solo Deo, ita q nulli debeat seruitur per sonalem, aut pecuniarium: & ideo dicitur allodium francum, quod sui juris est, nulli subiacens seruitu, & cui onus non potest imponi sine possessoris cōsensu, vt in c.j. de allo dijs, in visibus feudorum. in tit. si de feu. fuc. controuer. s. defuncto. secundum Bald. & Aluaro. & Bald. in dicto c. de allo dijs, dicunt quod d. allodium dicitur hereditas quam quisque illam habēs vendere aut donare, vel quouis alio titulo in quemcunq; transferre potest: & sic dicitur sua p̄prietas, vt de illa disponere pos-

ALPHABETICVS.

Successorem iure successoris censeri, numero 9, pag. 21. et
numero 23.
pag. 24.

T

T ributionem in literis emphyteusis officium, numero 3, pagina 29.	
Tacens quando consentiat, nn. 48.	pag. 107.
Tempore que reducatur, nn. 9.	115.
Tempus modicum, nn. 26.	9.
Temporis subrogati natura, nn. 25.	117.
Tertium directione sine simplex, quid, nn. 13.	17.
Tertium in Catalonia quid, nn. 20.	8.
Tertium autem quando non solvendum, numero 21, pagi- na 18.	
Tertium autem quo casu solvendum, numero 19, et 21, pagi- na 51.	
Tertiam autem quando debitum, nn. 11.	58.
Tertiam quid, cuique debitum, nn. 7.	16.
Tertiam simplex quid accipendum, nn. 10.	46.
Tertiorum generum, nn. 12, 13, et 17.	pag. 17.
Tertiam simplex quando soluat extrahens, numero 54, pagi- na 98.	
Tertium autem quid, nume. 15.	17.
Tertium autem quantum, nn. 10.	53.
Tertium ex vendito inter quos divisum, numero 60, pagi- na 99.	
Tertiorum nullum discrimen, numero 16, 20, et 24, pagina 17, 18, et 19.	
Territorij vox latè patet, nn. 9.	36.
Terzia pars quoniam, nn. 17.	44.
Tradere qui cogendi non sunt, nn. 39.	54.
Tradere, quid significet, nn. 18.	85.
Traditio in qua causa non est, nulla est, et non uellet, nec ex ea dominium transferatur, nn. 63.	87.
Traditio sola sine titulo vel causa non transfert possessio- nem, numero 63.	87.
Traditio quid, nume. 64.	87.
Triginta dies quando currunt, nn. 9.	pag. 108.

V

V asalli in fraude non possunt esse plures, numero 13, pagina 7.	
Vasalli plures Barcinone esse possunt, numero 14, pagina nn. 7.	

Vasallus non potest esse maior domino suo numero 6, pagi- na 212.	
Vbi eadem est ratio, idem in statu debet, numero 11, pag. 21, et numero 10.	pag. 52.
Vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, nn. 13, pag. 14, et numero 1.	pag. 41.
Vbi non est ordo, ibi non deest confusio, numero 28, pag. 19, et numero 3.	pag. 57.
Venditio cur fiat, nn. 21.	102.
Venditio pluribus quando una en multiplex venditio cen- senda, eiusque rei effectus, numero 41, et 43, pagina nn. 106.	
Venditio nulle poenam non meretur, numero 14, pagi- na 62.	
Venditio quando in fraudem fuit, nn. 11.	62.
Vendor ante traditionem est dominus pleno inre numero 43, pagina 82.	
Vendori incolumi Laudemij solutio numero 10, pagi. 42, et numero 21.	pag. 44.
Vendori Laudemium solucre debet, nume. 2.	22.
Verba quæ intelligenda, nn. 27.	54.
Verba quando ab effectu distent, nn. 20.	59.
Viseorum quantam Laudemium, nn. 15.	34.
Urbane scrutates dicuntur, que prædictis urbanis debentur, numero 17.	pag. 7.
Urbanæ prædia que, nn. 35.	7.
Urbanorum, rusticorumq; prediorum laudemia varie sol- liduntur, nume. 18.	7.
Visu fructuarii Laudemiam quando debentur, numero 12, pagi- na 31.	
Vsare in contractu emptionis et venditionis præcipue prohibite, nume. 12.	pag. 62.
Vsare iure municipalii Cataloniae expresse prohibite, nume 10, 11.	pag. 62.
Vsare iure ciuili permisse, nn. 12.	62.
Vsare multis iuribus reprobatis, nn. 17.	62.
Vsare iure canonico prohibite, c. nn. 12.	62.
Vsares quatenus soluat successor, nn. 31.	17.
Vsareq; falsi diuinitatum felicitate inchristi, numero 12, pagina 62.	
Vsareq; salutis æternæ immemorci, nn. 12.	62.
Vsarefractas retenti effectus, nn. 46.	82.
Vsas uicti esse clavis, nn. 4, 6.	69.
Vtilitas publica potior, nume. 1.	pag. 89.

FINIS INDICIS.

Lugduni,

Excudebant hæredes Cornelij à septem grangij, expensis Ioannis
Gordiole bibliopolie Barchinonensis.